

Mihael Stajner i Nebojsa Covic ocenili da se dogovori u mnogim oblastima unapredjuju

SPORAZUMIMA DO NORMALIZACIJE ZIVOTA NA KOSOVU I METOHIJI

Predstavnici UNMIK-a i jugoslovenskih vlasti potpisali su juce u Beogradu protokol o policijskoj saradnji i privremeni sporazum UNMIK-a i Zeleznicko-transportnog preduzeca "Beograd". Potpisivanju sporazuma u Palati federacije, posle sastanka visoke radne grupe Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju i UNMIK-a, prisustvovali su predsednik Koordinacionog centra Nebojsa Covic i sef UNMIK-a Mihael Stajner. Covic je saopstio da se uskoro ocekuje i potpisivanje sporazuma o registarskim tablicama i katastru, a da je na sastanku bilo reci i o pritvorenima na Kosmetu, integraciji srpskih sudija u tamosnje pravosudne organe kao i normalizaciji prilika u severnom delu Mitrovice. Stajner je rekao da je sastanak protekao "manje u razmatranju razlika, a vise ka postizanju konkretnih sporazuma", sto potvrđuje da se, kako je naglasio, "saradnja unapredjuje". Sef UNMIK-a je istakao znacaj Sporazuma o zeleznici ciji je cilj da se "otvori put od Beograda do Skoplja, preko Kosova", sto "predstavlja normalizaciju koju svi zelimo". Protokol o policijskoj saradnji potpisali su u ime Koordinacionog centra rukovodilac Odeljenja za policiju i bezbednost general-major Svetislav Djurdjevic a u ime UNMIK-a Zan-Kristijan Kadi, zamenik specijalnog predstavnika generalnog sekretara UNMIK-a. Privremeni sporazum o zeleznici potpisali su generalni direktor ZTP "Beograd" Slobodan Rosic i predstavnik UNMIK-ove Direkcije za infrastrukturu i transport Gunard Harlet.

Srpski predstavnici u vladi do 15. juna

KONFERENCIJA ZA NOVINARE SEFA UNMIK-a MIHAELA STAJNERA

Povratak raseljenih bice moguc samo ako se podrzi koncept multietnickog Kosova i Metohije, izjavio je juce novinarima Mihael Stajner, posle susreta sa ambasadorima EU i kontakt-grupe u Beogradu. "Ako zelite multietnicko drustvo onda morate biti protiv bilo kakvih podela, pa i tajnih i u tome smo dobili podrsku Nebojse Covica i njegovih saradnika iz Koordinacionog centra", naglasio je Stajner. Podsecajuci da je Savet bezbednosti UN konsenzusom podrzao njegov koncept multietnickog Kosova i Metohije, Stajner je rekao da je sada u prvom planu uspostavljanje standarda, a da ce se pitanje statusa Pokrajine resavati u dijalogu sa Beogradom. Odbijajuci da govori o mogucoj proceni broja povratka raseljenih Srba i ostalih nealbanaca Stajner je kratko rekao: "Ne znam koliko ce se izbeglica vratiti na Kosovo. Projekat zapocinje ove godine i sigurno je da u 2003. ocekujemo veci broj onih koji ce se vratiti u svoje kosovske domove. Bosansko iskustvo Do sada se, kako se juce culo, prema podacima UNHCR-a na Kosmet vratilo 20.000 nealbanaca od cega 2.000 Srba. Stajner naglasava da to nije veliki broj, ali ako se sledi iskustvo Bosne i Hercegovine posle Dejtonskog sporazuma moguci su bolji rezultati. Visoki predstavnik UN na Kosmetu je objasnio da je repatrijacija skup proces i da osim materijalnih postoje i psiholoski problemi. "Sva iskustva pokazuju da povratak raseljenih lica daje rezultate samo ako se ljudi vracaju u mesta u kojima su ziveli pre i gde imaju svoju imovinu. Zato se ja protivim vestackom, odnosno inzenjerijskom povratku izbeglica na Kosovo i Metohiju po sistemu gde ima praznog mesta", dodao je Stajner. Govoreci o privatizaciji drustvenih preduzeca na Kosmetu Stajner je kazao da UNMIK sada sve cinii da spreca rasipanje imovine. "Model privatizacije koji smo osmislili je komplikovan, jer zamrzava vlasnicka prava koja nije lako utvrditi sve do resavanja konacnog statusa Kosmeta. Od 350 firmi samo 20 preduzeca nije bankrotiralo", predstavio je sadasnju privrednu situaciju u Pokrajini Stajner. Medjuministarski položaj Na pitanje da li ce Kosmet dobiti posmatracki status u Savetu Evrope, Mihael Stajner je rekao da se to moze dogoditi jer se u okviru ove institucije raspravlja o stanju ljudskih prava, ali da ce sprecavati poteze koji na neki nacin politizuju ili prejudiciraju konacan status Pokrajine. Sef UNMIK-a je rekao da ce izabrani srpski predstavnici preuzeti svoje funkcije u kosmetskoj vladi i u njegovoj kancelariji najkasnije do polovine juna. "Ministar poljoprivrede ce imati ista prava kao i ostali ministri u vladi, a ministar koordinator takozvani medjuministarski položaj", kaze Stajner, dodajuci da je svestan da ce srpski predstavnici nailaziti na probleme. Na sastanku sa predstavnicima jugoslovenskih vlasti u Beogradu juce je formirana radna grupa za kulturnu razmenu. Kako objasnjava Stajner, to pitanje na treba politizovati, jer sva kulturna dobra treba da budu vracena u muzeje u kojima su se ranije nalazila. Takodje, UNMIK i Koordinacioni centar su na pragu potpisivanja dogovora o registarskim tablicama. Omogucice se Srbima da lakse dobijaju kosovske tablice sto olaksava slobodu kretanja po Pokrajini. Po ovom sporazumu vozilima sa KS tablicama omogucice se da ulaze na teritoriju centralne Srbije. Mihael Stajner izrazio je zadovoljstvo sto je srpska strana dala podrsku organizovanju buducih opstinskih izbora, jer se tako omogucuje manjinama da budu zastupljene u organima vlasti.

STAJNER: USLOVI ZA POVRAK SVE BOLJI

Beograd - Sef UNMIK Mihael Stajner izjavio je da se na Kosovo i Metohiju, po evidenciji medjunarodne uprave, do sada vratilo 2.800 raseljenih Srba i da su uslovi za povratak "sve bolji". "Masovnij povratak nealbanskog stanovnistva u Pokrajini bice moguc tek kada u njoj budu postavljene osnove multietnickog drustva", istakao je Stajner.

"Svaki razuman covek shvata da svi imaju pravo da se vrata svojoj kuci. Mi ne mozemo da kazemo da negde ima nenaseljeno mesto i da onda tu naselimo povratnike. Mi smo protiv toga da neko za zelenim stolom kaze da postoji nenaseljeno mesto i da povratnici mogu da idu tamo. Mi moramo da budemo prirodni po pitanju povratka", objasnio je Stajner.

Stajner je ocenio da je sporazum o policijskoj saradnji, koji su u petak potpisali UNMIK i Koordinacioni centar, od

vitalnog znacaja za sve stanovnike Kosova. "Ovaj sporazum je vitalan u cilju borbe protiv organizovanog kriminala. Izmedju ostalog, on obuhvata elemente ukljucivanja predstavnika srpske zajednice u kosovsku policijsku sluzbu", rekao je sef UNMIK-a. Pored sporazuma o policijskoj saradnji, potpisan je i sporazum o zelezničkom saobraćaju. Prema Stajnerovim recima, taj sporazum otvara put od Beograda do Skoplja, preko Pristine. Stajner se u Pristinu vratio noseći u rukama statu kraljice, staru 6.000 godina, koju je doneo iz beogradskog muzeja. Ta statua je bila donesena iz Muzeja Kosova pre nekoliko godina. "Ovo je srecan dan jer ta statua kraljice nema nista sa etnickim grupama. To je bio znak dobre volje Beograda", rekao je Stajner.

POZIV STAJNERU DA SE SA BEOGRADOM DOGOVORI O PENZIJAMA

Beograd - Ombudsman Kosova Marek Antoni Novicki pozvao je u sreu sefa UNMIK-a Mihaela Stajnera da sa vlastima u Beogradu resi pitanje kosovskih penzionera koji ne mogu da ostvare pravo na penziju steceno uplatama u fondove bivse Jugoslavije ili SRJ. Novicki u pismu Stajneru navodi da je primio nekoliko zahteva gradjana da ostvare svoje penzije.

Posto on nema nadleznost revizije slucaja protiv Srbije ili SRJ, Novicki je pozvao Stajnera da se hitno dogovori sa predstavnicima vlasti u Beogradu o nacinu kako ce kosovski penzioneri primati svoje prinadleznosti.

STAJNER: BEOGRAD PODRZAVA IDEJU O MULTIETNICKOM KOSOVU

Beograd - Sef UNMIK-a Mihael Stajner izjavio je u petak u Beogradu da se na Kosovo i Metohiju, po evidenciji medjunarodne uprave, do sada vratilo 2.800 raseljenih Srba, i da su uslovi za povratak "sve bolji".

Prema njegovim recima, vlasti u Beogradu podrzavaju koncept stvaranja multietnickog Kosova i Metohije na cijem sprovođenju insistira medjunarodna zajednica. Stajner je izrazio protivljenje predlozima o povratku Srba u "vestacki stvorene" enklave, jer je takav povratak, po njegovoj oceni, neodrziv.

Osvrcuci se na pitanje privatizacije na Kosovu i Metohiji, Stajner je rekao da ce drzavne firme u pokrajini biti privatizovane, iako pitanje vlasništva nad njima nije reseno.

Komentariscuci nedavnu odluku Skupstine Kosova da se ne prizna jugoslovensko-makedonski sporazum o granici, Stajner je ocenio da je kosovski parlament tada "otisao korak predaleko, ali da nema potrebe dramatizovati stvari".

STAJNER ODBACIO ZAHTEV O POSEBNOJ OPSTINI NA SEVERU KOSOVA

Kosovska Mitrovica - Sef UNMIK Mihael Stajner odbacio je u subotu zahteve Srba severnog dela Kosovske Mitrovice da imaju posebnu opstinu ocenivši da je to politicko pitanje. "Srbi mogu sami uzeti ucesca u upravljanju opstinom ukoliko budu ucestvovali na buducim opstinskim izborima za jedinstvenu Skupstinu opstine", rekao je Stajner prilikom posete severnom delu Kosovske Mitrovice. Sef UNMIK je pre posete srpskom, severnom delu Kosovske Mitrovice, boravio u mestu Donje Jarinje, na administrativnoj granici Kosova i Srbije, gde bi 15. juna trebalo da bude otvoren nov punkt KFOR, UNMIK-policije i kosovske carine, koji ce biti pomeren za 600 metara u dubinu teritorije Srbije u odnosu na postojeći punkt. Punkt je pomeren u cilju suzbijanja kriminala, rekao je Stajner dodavši da, prema informacijama kojima raspolaze, preko ovog granicnog prelaza nekontrolisano bivaju prevezene velike kolicine duvana i goriva.

Mitrovica nije podeljen grad

MARSEL VALENTEN, GLAVNOKOMANDUJUCI KFOR-a, POSETIO SEVERNU MITROVICU

Kosovska Mitrovica

Glavnikomandujuci KFOR-a za Kosmet, general Marsel Valenten, u pratnji policije UN i Dzona Nila, regionalnog komandira policije UN, i srpskih i albanskih novinara, presao je danas nesto posle 13 casova glavnim Ibarskim mostom i iz juznog dela usao u severni deo Kosovske Mitrovice. U glavnoj Ulici Kralja Petra I razgovarao je sa pripadnicima KFOR-a i policije UN a zatim u kafe- bifeu popio kafu. Uputio se potom u severnu policijsku stanicu na kraju grada, gde je u kratkom obraćanju novinarima izjavio:

- Cilj moje posete je da obidjem i vidim kako zive ljudi u severnoj Mitrovici i kakvi su odnosi izmedju KFOR-a i UNMIK-a. Situacija je dobra, bolja je iz dana u dan i mi u KFOR-u tvrdimo da na Kosmetu nema "specificnih mesta" - rekao je general i dodao:

- Nas posao je da prebrodimo psiholosku barijeru koja jos uvek postoji. Napredujemo korak po korak i na dobrom smo putu da to i ostvarimo. Uostalom, ovde smo - rekao je Valenten - da zastitimo narod. Ocenjujem da Mitrovica nije podeljen grad.

Na pitanje novinara albanske redakcije da li je komandant bezbedan u severnoj Mitrovici, on je odgovorio potvrdno i dodao: "Koliko vidim, i Vi, kao Albanac, sasvim ste bezbedni u severnoj Mitrovici".

General je, odgovarajuci na pitanja novinara koja su uglavnom bila usmerena na to da li je Mitrovica podeljena, uporno odgovarao:

- Mitrovica je jedan grad i jedna celina. Zavisi od ljudi da li ce prelaziti most. Uz pomoc Beograda medjunarodna zajednica ce uciniti sve da se postigne mir na prostoru Kosova i Metohije. Upravo danas specijalni predstavnik generalnog sekretara Stajner razgovara sa dr Covicem u Beogradu, od koga ima punu podrsku i obecanje za pomoc medjunarodne zajednice. Jer - istakao je Valenten - sada je veoma vazno, nakon trogodisnje misije UN na Kosmetu, da idemo napred.

Valenten je posle obraćanja novinarima, u pratnji policije UN i KFOR-a, napustio severni deo grada. Takodje je porucio novinarima, i albanskim i srpskim, da moraju da pomognu medjunarodnoj zajednici kako bi mirovni proces na Kosmetu stigao do kraja.

Inace, prilikom danasnje posete komandanta KFOR-a nisu primećeni nikakvi incidenti u severnom delu Kosovske Mitrovice, osim sto je od ranih jutarnjih casova zabeleženo vece prisustvo UN policije, pripadnika KFOR-a i zandarmerije.

MISIC: UNMIK MORA DA PRIHVATI NAS ZAKON O PRIVATIZACIJI

Beograd - Koordinacioni centar za KiM predložio je republikoj Vladi da svim ucesnicima privatizacije, koju UNMIK namerava da sprovede u pokrajini, onemoguci da se ukljuce u proces privatizacije u ostalom delu Srbije, javlja Radio B92. Rukovodilac sektora za ekonomiju pri Koordinacionom centru Nebojsa Misic izjavio je novinarima da je ova inicijativa pokusaj da se medjunarodna misija u pokrajini natera da prihvati republički Zakon o privatizaciji. "Ovo sto UNMIK pokusava da uradi, je direktno kršenje rezolucije 1244 UN", rekao je Misic. "Posto po nasem Zakonu o privatizaciji ovakva privatizacija nije predviđena, ako neko ucestvuje u kršenju tog naseg zakona, normalno je da bude na neki nacin sankcionisan. To imamo diskreciono pravo da uradimo i to cak ne moramo ni da najavimo, znaci, mi to svejedno mozemo da uradimo, kad se oni pojave kod nase Agencije za privatizaciju da ih eliminisemo iz bilo kog razloga. Ako je neko spreman da se odrekne 97 posto kapitala koji ce se okretati u Srbiji van Kosova i Metohije zarad onih 3 posto koji su u igri na Kosovu i Metohiji, onda on nema dobru kalkulaciju. Da li ce se javiti KPNG Berenc, da li ce se javiti Dilojit i Tus, da li ce se javiti ovaj ili onaj, nemojte u to uopste da sumnjate, oni imaju svoja predstavništva svuda po svetu. Nisu to beogradske firme koje ce se tamo javiti ili beogradski advokati, nego ce se tamo javiti oni koji su se u svetu vec definisali kao konsultantske kuce i kao advokatske kuce koje se time bave. Znaci, upravo za njih i jeste namenjena ta mera, nemojte da ucestvujete tamo, necete moci da ucestvujete ovde", rekao je Misic. Nebojsa Misic naveo je da je u Privrednoj komori Beograda doneta odluka da se formira Udruzenje preduzeca koja imaju pogone ili potrazivanja na Kosovu. Udruzenje bi, kao pravno lice, trebalo da zastiti interese ovih preduzeca tokom privatizacije 350 drustvenih i 65 javnih preduzeca na Kosovu.

TRAJKOVIC: NE ZELE SVI SRBI DA SE VRATE NA KOSOVO

Beograd - Sef Poslanicke grupe koalicije "Povratak" Rada Trajkovic izjavila je da ocekuje kolektivan povratak raseljenih Srba na Kosovo, ali je ocenila da se nece vratiti svi raseljeni Srbi. "Mi smo zaista imali kolektivno odlazenje sa ovih prostora i ne bi bilo u redu da se vracamo individualno, na kasicicu. Ali, mislim da je nemoguće, cak i da to svi hocemo, da se svi Srbi vrata. Neki su otudjili imovinu, neki imaju neke jake motive da se ne vrata. Medjutim, postoje organizovane grupe Srba koji bi se vratili u mesta koja su sasvim slobodna za njih", rekla je ona. Prema njenoj oceni, "dve trecine teritorije Kosova apsolutno je etnicki ocisceno" i pod trenutnim okolnostima nemoguće je organizovati povratak Srba u te sredine. "Svaki povratak je velika investicija", ukazala je ona i napomenula da je pri planiranju "održivog povratka" neophodno obezbediti osnovne uslove za zivot povratnika, sto pored objekata za stanovanje podrazumeva prvenstveno otvaranje novih radnih mesta, izgradnju skola i zdravstvenih ustanova. "To je trenutno nemoguće ostvariti, osim na nekoliko lokacija", naglasila je Rada Trajkovic.

Srbi u 24 naselja

IZJAVA POSLANIKA KOALICIJE "POVRATAK"

Kosovska Mitrovica,

Poslanik koalicije "Povratak" u Skupstini Kosmeta Petar Radosavljevic izjavio je danas da Srbima treba omoguciti bezbedan povratak, zbog cega je Koordinacioni centar preporucio da se oni u prvo vreme vracaju u 24 grupisana naselja.

Ukoliko bi Koordinacioni centar i UNMIK pokusali da vrata Srbe u sredine gde su i pre rata bili u manjini, kao u neka sela u drenickom kraju, deca ne bi mogla da se skoluju na maternjem jeziku, a povratnici ne bi imali odgovarajucu zdravstvenu zastitu.

On je dodao da je cilj koalicije "Povratak" i Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju da "etnicku sliku ucine priblizno onakvom kakva je bila pre pocetka rata i time sprece dalje etnicko ciscenje" u Pokrajini.

Radosavljevic je rekao da bi, u pocetku, severni Kosmet trebalo da bude baza i privremeno boraviste za Srbe koji bi se kasnije kretali ka drugim delovima. On je predložio da medjunarodna zajednica i zvanicnici UNMIK-a organizuju veliku donatorsku konferenciju, kojom ce biti obezbedjeno dovoljno novca za povratak Srba.

Vlada spremna da pomogne

PREMIJER SRBIJE O ZBRINJAVANJU IZBEGLICA

Uspeh mozemo da postignemo uz podrsku medjunarodnih organizacija, kaze Zoran Djindjic Srpski premijer Zoran Djindjic izjavio je da je Vlada Srbije spremna da pristupi resavanju problema izbeglica, koje treba da dobiju sansu da se vrata u svoje domove ili da se integrisu u nadju drzavu, rese pitanja statusa, stanovanja i zaposlenja. On je rekao da najveći problem predstavljaju oni koji su vec deset godina u nasoj zemlji sa statusom izbeglice i podsetio da se 60 odsto njih izjasnilo da zivi ovde, ali je stepen njihove integrisanosti nezadovoljavajuci, jer samo 18 odsto ima reseno stambeno pitanje, dok veliki broj izbeglica i dalje zivi u kolektivnim centrima. "Njihovi problemi ne mogu da se rese preko noci, ali sam uveren da uz podrsku medjunarodnih organizacija, koju imamo, mozemo postici uspeh", rekao je Djindjic u emisiji "Povratak", koja je juce emitovana na Drugom kanalu Radio-televizije Srbije.

COVIC NAJAVIO PRIVREMENE MERE U OPSTINAMA OD 7. JUNA

Bujanovac - Predsednik Koordinacionog tela za jug Srbije Nebojsa Covic preneo je u sreu poslanicima lokalne

Skupštine u Bujanovcu da je republička Vlada odlucila da 7. juna u opstinama Presevo, Bujanovac i Medvedja, uvede privremene mere, kao redovnu proceduru pred odrzavanje lokalnih izbora.

COVIC SA UDRUZENJIMA RASELJENIH LICA SA KOSOVA

Beograd - Sef Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju Nebojsa Covic razgovarao je u subotu u Beogradu s predstavnicima Udruzenja raseljenih Srba i nealbanaca iz Pokrajine. Nakon prepodnevno delo sastanka Covic je izjavio da je jedna od tema razgovora i status interno raseljenih lica sa tih prostora. "Predstavili smo program povratka i novu koncepciju rada Koordinacionog centra. Dogovorili smo se da razmisle oko pristupa novoj organizaciji povezivanja i pravljenja mreze svih tih udruzenja raseljenih sa Kosova i Metohije. U interaktivnom radu cujemo sta je dobro, sta je lose, cujemo njihove ideje u smislu stalnog nadogradjivanja programa resavanja problema na Kosmetu kako bi taj program bio sto fleksibilniji", kaze Covic. On je dodao da problem povratka raseljenih ne sme da bude politicki i stranacki zloupotrebljen.

"Osnovni principi povratka su jasni, a sada nam predstoji praktican rad", istakao je Covic.

JOVIC: NIJE NAM PREZENTOVANO NISTA KONKRETNO OKO POVRATKA

Beograd - Predstavnici Udruzenja interno raseljenih i prognanih sa Kosova i Metohije podrzali su program drzavnog Koordinacionog centra za povratak Srba i nealbanaca njihovim domovima u Pokrajini. U saopstenju organizacija raseljenih sa Kosova se navodi da te organizacije istovremeno zadrzavaju pravo na organizovanje protesta, od kojih se prviodrzava 8. juna u 12 sati u Kraljevu. Jedan od predstavnika Udruzenja Srba sa Kosova, Nebojsa Jovic, u izjavi za B92 tvrdi da program Koordinacionog Centra ne sadrzi konkretnija resenja za povratak raseljenih u tu pokrajinu. "To je bila samo prezentacija trenutnog stanja, a operativni deo bi trebalo da bude usaglasen za 7 do 10 dana", istice Jovic. "Meni je u subotu projekat delovao kao neko pravdanje.

Nista konkretno nam nije dato, to je vise bilo neko uporedjivanje statistickih podataka koliko je bilo Srba pre i posle rata, oko ekspanzije albanske populacije, oko iseljavanja Srba sa Kosova - to je nama vec davno poznato. Mislim da je ta promocija bila polupromasena.

Ocekujemo nesto konkretnije vec za desetak dana, ali konkretnije, znaci, lociranje u kom broju i konkretna mesta. Ukoliko ne bude konkretnijih i operativnijih stvari, trazicemo da se sa time prekine, jer bi to vodilo zamajavanju. Ukoliko bude konkretnih rezultata, znaci da smo na pravom putu", kaze on.

Posle sastanka sa predstavnicima Udruzenja raseljenih sa Kosova predsednik Koordinacionog Centra za Kosovo i Metohiju Nebojsa Covic izjavio je da nema razlike izmedju plana vlasti u Srbiji i plana UNMIK-a za povratak raseljenih. "Taj koncept obuhvata i one koji jos uvek zive na Kosovu, ali imaju problem sto nisu u svojim kucama", rekao je Covic. Medjutim, Nebojsa Jovic iznosi primedbu na projekat za povratak zbog "nedovoljnog angazovanja predstavnika Udruzenja raseljenih sa Kosova".

"Nas predlog je bio da u svakoj izradi tog projekta, ma kakav on bio, moraju ucestvovati i Srbi sa Kosova i iz Nevladinih organizacija i udruzenja koja su oni u subotu pozvali, jer koliko god oni znali sa politickog aspekta situaciju na terenu, mi mnogo bolje znamo kako konkretno izgleda na terenu, znaci, ne politicka, nego i bezbednosna situacija i da li je moguće vracanje, u kojoj meri, tako da koordinacija ne treba da bude samo sa UNMIK-om, nego i sa Srbima sa Kosova", kaze Jovic.

On je dodao da su predstavnici Udruzenja raseljenih zatrazili i konkretniji datum do kojeg bi Srbi sa Kosova trebalo da budu vraceni u svoje domove.

"VELIKA SRBIJA" TRAZI SMENU COVICA?

Beograd - Udruzenje za zastitu interesa i povratak Srba na Kosovo "Velika Srbija" iz Nisa prikupilo je 68.000 potpisa za smenjivanje predsednika Koordinacionog centra Nebojse Covica. Predsednik tog udruzenja Nebojsa Petkovic je rekao da Udruzenje zahteva smenjivanje Covica zbog pogubnih i bezobzirnih poteza prema Srbima sa Kosova i Metohije i zloupotrebe i nenamenskog trosenja ogromnih novcanih sredstava. On je rekao i da bi Covic trebalo da podnese ostavku zbog toga sto je obezbedio ogromna sredstva za Albance u Presevu i Bujanovcu, a ni dinar za prognane Srbe sa Kosova i Metohije. Covic je, u izjavi za B92, rekao da ga ljudi iz pomenute organizacije nisu postavljali i da ga nece ni smenjivati. Covic takodje tvrdi da "Velika Srbija" nije nigde registrovana i da je rec o politickim namestaljkama. "Kada smo saznali za tu vest potrudili smo se da vidimo koje je to udruzenje posto nismo znali da takvo udruzenje postoji i utvrdili smo da je to fantomsko udruzenje i nismo nasli mesto organizovanja tog potpisivanja. Spoznali smo, medjutim, da su u pitanju politicke nemestajke pojedinaca koji su proslih godina radili u neakvim institucijama vezanim za Kosovo i da time pokusavaju da naprave nemir. Nije skupljeno toliko potpisa, a i da jeste, nisu me oni postavljali, nece me oni ni smenjivati", kaze Covic.

On je jos rekao da se rezultati njegovog rada na Kosovu vide, a darazloge sporog tempa resavanja problema pokretaci akcije trebaju da traze u onima koji su doveli Kosovo u takvu situaciju.

PREKINUTA BLOKADA PUTA KOD NISA

Nis -- Raseljeni Srbi sa Kosova prekinuli su blokadu medjunarodnog puta Nis - Sofija, posle razgovora sa potpredsednikom republike vlade Nebojsom Covicem. Postigli smo dogovor o poboljsanju uslova zivota u kolektivnim centrima i brzem i nenasilnom povratku u pokrajinu, izjavio je Covic dodavsi: "Razgovarali smo o povratku i svako ko bi jasno definisao nekakav tacan datum bez podloge usao bi u situaciju da te ljude laze". "Slozili smo se da je to proces koji ne moze da bude nasilan, vec postepen. To je zadatak zvanicnog Beograda, ali i medjunarodne zajednice, da

obezbede sredstva i uslove za povratak", rekao je Covic.

Raseljeni Srbi, kojima su se pridruzili simpatizeri Srpskog pokreta obnove, drzali su 12 casova put pod blokadom, zahtevajuci poboljsanje uslova zivota u kolektivnim centrima, povratak na Kosovo i ostavku Covica. Posle trocasovnog razgovora sa predstavnicima raseljenih Srba, odrzanog iza zatvorenih vrata u zgradi Skupstine opstine Niska Banja, Covic je izjavio da je protest posledica obostrane neinformisanosti. "Oni koji su trebali da preduzmu konkretne mere za poboljsanje uslova zivota raseljenih nisu to uradili, ali su istovremeno dezinformisali i manipulisali tim ljudima. Govorili su im da ce im se uzeti i ono malo sto im je ostalo, da ce biti izbaceni iz kolektivnih centara, kao i da ce morati da se prisilno vrate na Kosovo. Kao da je neko zeleo da podbunjuje taj narod, koji je i onako jadan i izuzetno tesko zivi", izjavio je Covic. Predsednik udruzenja raseljenih "Velika Srbija" Slavisa Petkovic rekao je da su "najveci problemi nastali na relaciji raseljenih Srba sa poverenikom Visokog komesarijata za izbeglice Srbije Zoranom Stefanovicem". "Iskreno se nadamo da ce on biti smenjen", izjavio je Petkovic optuzivsi Stefanovica za primanje mita.

NAJVIŠE 40 SUDIJA I TUZILACA SRPSKE NACIONALNOSTI NA KOSOVU

Zvečan -- U sistem pravosudja UNMIK na Kosovu bice ukljuceno 40 sudija i tuzilaca i 25 administrativnih radnika srpske nacionalnosti. Ostale sudije i tuzioci, koji su visak, posao ce morati da potraze u Srbiji.

Kako javlja Sanapres, ovo je u Zvečanu u ponedeljak, izjavio Zoran Kadi, specijalni predstavnik UN za pravosudje, koji je istakao da paralelni sudski sistem, koji sada postoji na severu Kosova, nije predvidjen Rezolucijom 1244 o Kosovu.

OSKRNAVljena CRKVA U VELIKOM TRNOVCU

Bujanovac -- Iako je šef Kordinacionog centra za Kosovo Nebojsa Covic naložio uklanjanje albanske zastave sa groblja u Velikom Trnovcu to se do ponedeljka uveče nije desilo, a umesto policije, kako javlja dopisnik Radija B92 Radoman Iric, obavezu da uklone zastavu preuzeli su predstavnici posmatracke misije Evropske unije. Poslednjih nekoliko meseci Albanci iz Bujanovca i Preseva koriste svaku priliku da na svojim svečanostima isticu albanske nacionalne simbole, zastavu ili grb, i da intoniraju himnu susedne Albanije. Covic je naložio pomocniku saveznog ministra policije Mici Markovicu i nacelniku SUP-a Vranje pukovniku Novici Zdravkovicu da se sa grobnice komandanta OVPBM Rizvana Cazimija, poznatijeg kao komandant Lesi, ukloni albanska zastava. "To ukazuje da se neki ljudi i dalje ne smiruju. Zakon o nacionalnim manjinama jasno precizira kakvi simboli i kakva su obeležja dozvoljeni. Simbol ili obeležje strane države, pa i zastava, nije dozvoljeno. Ni u jednoj evropskoj državi to nije dozvoljeno, pa nije ni ovde. Mi smo dali nalog da organi vlasti urade po zakonu ono sto treba da se uradi, a to znaci da se skine zastava i da se od sada sve provokacije sa zastavama kaznjavaju po zakonu, pa ma ko da ih cini. Treba voditi racuna da nas te smisljene provokacije ne uvedu u nesto sto se zove konflikt", rekao je Covic.

Covic je prisustvovao u ponedeljak ujutru svečanoj liturgiji koju je u Trnovcu kraj Bujanovca u Hramu svetih apostola Konstantina i Jelene sluzilo njegovo Preosvestenstvo episkop vranjski gospodin Pahomije. Ova svetinja otvara se samo jednom godišnje, jer u ovom nekada srpskom selu od kraja 70-ih nema ni jedne srpske kuće. I pored te činjenice, u noci između nedelje i ponedeljka su ekstremni albanci provalili u dvoriste te crkve i naneli priličnu štetu crkvenoj imovini. Popodne, Covic se u Bujanovcu sastao sa Frensisom O'Donelijem regionalnim koordinatorom UN za razvojne programe. Covic i O'Doneli potpisali su odgovarajuci memorandum, kojim ce UN preko svojih organizacija, u narednih godinu-dve plasirati na jugu Srbije 2 miliona dolara u razvojne programe i ukupno bolji kvalitet zivota.

Pocelo prijavljivanje za lokalne izbore na Kosovu

03.06.2002

KOSOVSKA MITROVICA - Prijavljivanje politickih subjekata za predstojece lokalne izbore na Kosovu pocelo je danas i trajace do 1. jula, saopstila je u Kosovskoj Mitrovici OEBS-ov izborni sluzbenik Ana Gorska. Pravo da ucestvuju na izborima imaju politicke partije, koalicije, nezavisni kandidati i gradjanske inicijative. OEBS je sacinio i kriterijume koje politicki subjekti moraju ispuniti da bi ucestvovali na izborima. Lokalni izbori na Kosovu bice odrzani u oktobru.

"NEMA NOVIH USLOVA ZA PRIJEM SRJ U SE"

Beograd - Predsednik Veka gradjana Savezne Skupstine Dragoljub Micunovic, posle sastanka sa izvestiocem Komiteta za pravna pitanja Saveta Evrope Helmutom Lipeltom, izjavio je da nema novih uslova za prijem Jugoslavije u tu organizaciju, koji ce se, po svemu sudeci, dogoditi u septembru. Micunovic je u izjavi za Radio B92 preneo kako mu je Lipelt na sastanku u cetvrtak u Beogradu rekao da je njegova izjava o otvaranju pitanja statusa Kosova kao uslovu za prijem SRJ u SE pogresno protumacena. Šef diplomatije Goran Svilanovic u sreu je ostro istupio tim povodom. Prema Micunovicemim recima, stvari su sada razjasnjene, a nesporazum je nastao zato sto je predsednik Kosova Ibrahim Rugova zamolio Lipelta da lobira da kosovski parlament dobije status posmatraca u SE. "Ja sam pokrenuo to pitanje jer sam video po stampi i iz razgovora sa Svilanovicem da je pominjano Kosovo i rekao sam da Kosovo nigde nije pominjano, da je Kosovo pod jurisdikcijom Ujedinjenih nacija i da to ne spada u taj problem. Prema tome, sacekacemo na status Kosova, kasnije, ali prijem SRJ u SE s tim nema nista i to nije nikakav uslov za taj prijem. Lipelt se naravno slozio da je to tacno, da je u pitanju nesporazum jer ga je Rugova molio da ispita da li bi oni mogli biti posmatraci u Strazburu. Ja sam rekao da je to stvar SE, ali da za to nema sanse, ali da je, eto, on bio zamoljen da to ucini, ali nije u pitanju neka intervencija u tom smislu", objasnio je Micunovic. On još kaže da je od Lipelta zatražio da izveštaj Pravnog komiteta, na cijem je celu, bude gotov do Saratovskog sastanka koji se održava 13. i 14. juna. Lipeltov izveštaj ne može da utice na već podnet izveštaj Komiteta koji vodi Klod Frej, a u kom se predlaže da Jugoslavija što pre bude primljena u SE. "Ja cu s članovima naše delegacije otici tamo, da malo lobiramo u tom pravnom komitetu da se to što brže završi i

da otklonimo te neke nesporazume koji su postojali. Dobio sam obećanje, koje je Lipelt ponovio pred kamerama, da će njegov izveštaj biti pozitivan i da Kosovo neće biti pominjano kao uslov. Time smo otklonili nesporazume, imamo dogovor da Jugoslavija u septembru bude primljena u SE", kaže Micunović.

SRJ DOBILA STATUS POSMATRACA U PARLAMENTU NATO

Beograd - Jugoslavija je na prolećnom zasedanju Parlamentarne skupštine NATO dobila status posmatraca, koji njenim predstavnicima obezbeđuje pravo učenja i diskusije na Skupštini i komitetima, ali bez prava glasa, saopstila je Služba za informisanje jugoslovenskog parlamenta. "Ovo je prvi korak ka dobijanju statusa pridruženog člana koji imaju sve članice Partnerstva za mir. Do sada su predstavnici SRJ imali status parlamentarnog gosta", stoji u saopštenju.

ZAJEDNICKA VOJNA JEDINICA ZA JUGOISTOCNU EVROPU?

Bec - Pakt stabilnosti za Jugoistocnu Evropu i NATO planiraju formiranje zajednicke vojne jedinice za Jugoistocnu Evropu, saopstio je koordinator Pakta stabilnosti Erhard Busek. On je rekao da je cilj te zajednicke inicijative poboljšanje vojne bezbednosti na Balkanu i da će u junu NATO u Ohridu održati konferenciju vezanu za taj projekat.

Medjunarodna krizna grupa o situaciji u Kosovskoj Mitrovici

03.06.2002

BEOGRAD - Medjunarodna krizna grupa (ICG) optuzila je u najnovijem izveštaju Ujedinjene nacije da su, tolerisuci desavanja na severu Kosova, dopustile fakticku podelu pokrajine. Izveštaj se posebno bavi situacijom u podeljenoj Kosovskoj Mitrovici, u kojoj, kako tvrde autori, srpske vlasti nastoje da potkopaju autoritet UN, kao i u drugim srpskim enklavama. ICG navodi da su zdravstvo, obrazovanje i pravosudje u Mitrovici jos pod kontrolom vlasti u Beogradu koje su, kako tvrdi grupa, finansirale i "cuvare mosta" u Kosovskoj Mitrovici, a oni se, kako se navodi, smatraju odgovorni za vise okrsgaja sa UNMIK policijom.

REAKCIJE NA IZVESTAJ ICG

Pristina -- Clan Predsednistva Skupštine Kosova Oliver Ivanovic izjavio je da je Medjunarodna krizna grupa "najpoznatiji albanski lobista" i ocenio da je njen poslednji izveštaj o situaciji na severu Kosova zasnovan na predrasudama. Ivanovic se u izjavi za BBC posebno osvrnuo na osudu paralelnih institucija sistema koju je ICG iznela u tom izveštaju. "Postojanje paralelnih institucija je posledica nesredjenog stanja i opste ugrozenosti Srba svuda, na svakom mestu. Da nije bilo srpske podrške mislim da Srbi verovatno ne bi opstali u takvim uslovima", rekao je Ivanovic. On je dodao da se izveštaj ICG "ocito bazira na predubedjenjima i predrasudama koje vec postoje". Ivanovic je ocenio da je vaznije "otkloniti uzrok zbog koga su te paralelne strukture opstale, nego razgovarati o posledicama", kao i da "integracija Srba moze da bude uspesna samo kada budu otklonjeni njihovi strahovi i razlozi zbog kojih su se drzali svojih institucija". Regionalni portparol UNMIK u Kosovskoj Mitrovici Djordji Kakuk rekao je za BBC da nije video poslednji izveštaj ICG, ali da je video prethodne i da nije iznenadjen kritikama na racun medjunarodnih predstavnika na Kosovu. "Nisam mnogo iznenadjen time da ponovo kritikuju UNMIK, Kfor i medjunarodnu zajednicu, jer oni to uvek cine", rekao je Kakuk. "Imaju pravo da kritikuju koga ze i to im se ne moze osporiti", dodao je on.

SPORAZUM ZA ULAGANJA SAD U PRIVREDU KOSOVA

Vlada SAD i UNMIK potpisali su u cetvrtak u Pristini sporazum kojim se garantuju ulaganja SAD u privredu Kosova. Dokument su potpisali Sef UNMIK Mihael Stajner i koordinator Sekretarijata SAD za podršku demokratiji na podrucju Jugoistocne Evrope, ambasador Vilijem Tejlor. Svečanom cinu potpisivanja prisustvovali su premijer Kosova Bajram Redzeqi, sef kancelarije SAD u Pristini, ambasador Dzon Menzis, kao i druge zvanice. Rec je o prvom sporazumu kojim se garantuju ulaganja neke strane drzave u privredu Kosova. Prema tekstu dokumenta, sva ulaganja SAD bice usmerena na razvoj infrastrukture kosovske privrede, a posebno javnih sluzbi Pokrajine. Garant sporazuma, odnosno sigurnosti poslovanja i finansijske podrške ulagacima iz SAD je korporacija "Opik" koju predstavlja Vilijam Tejlor. Mihael Stajner je ocenio da je potpisivanje sporazuma veoma znacajno za kosovsku privredu i dodao da je to dobar signal za eventualne slicne inicijative zemalja Evropske unije. On je pozvao te zemlje da svojim ulaganjima pomognu procesu privatizacije na Kosovu. Vilijam Tejlor je rekao da je dan potpisivanja znacajan datum za buducnost kosovske privrede i da taj cin predstavlja dobar korak za pocetak procesa privatizacije. Prema recima Bajrama Redzeqija, dokument o garancijama za americka ulaganja jasno govori da su u pokrajini stvoreni uslovi za dolazak stranih investicija. On je pozvao zemlje EU da slede put SAD i da pocnu sa ulaganjima u Kosovo.

Velika Albanija nema osnova

ALBANSKA MINISTARKA INOSTRANIH POSLOVA

Ministar inostranih poslova Albanije Arta Dade izjavila je juce da za ideju o stvaranju velike Albanije ne postoji nikakva osnova i naglasila da se vlada u Tirani zalaze za sprovođenje Rezolucije 1244 Saveta bezbednosti.

"Ideja o velikoj Albaniji nema osnove ni u proslosti niti u buducnosti, jer je ona u suprotnosti sa vremenom u kome zivimo. Za mene postoji velika Evropa, a ne velika Albanija, velika Srbija ili velika Bugarska", izjavila je ministarka Dade u intervjuu koji je sinoc emitovala Televizija Ju-Info.

Govoreci o odnosima Jugoslavije i Albanije, ona je istakla da ne vidi ozbiljna otvorena pitanja izmedju dve zemlje. Posle ponovnog uspostavljanja diplomatskih odnosa i otvaranja dijaloga koji treba nastaviti, Beograd i Tirana treba da rade na unapredjenju bilateralnih odnosa, pogotovo ekonomske saradnje.

Ministarka Dade se zalozila da dve zemlje uticu na Albance i Srbe na Kosovu kako bi naučili da zive zajedno u jednom demokratskom drustvu. Oni moraju, naglasila je, da nadju zajednicki jezik, treba da stvore multietnicko Kosovo.

MAKEDONIJA OCEKUJE SKORU DEMARKACIJU GRANICA

Bled -- Makedonski predsednik Boris Trajkovski izjavio je u subotu da ocekuje da uskoro pocne proces demarkacije drzavne granice izmedju Jugoslavije i Makedonije. Trajkovski je rekao da ce u tom procesu, pored SRJ, znacajno ucesce pruziti i predstavnici medjunarodne zajednice, pre svih zvanicnici UNMIK i KFOR. "Dogovor je postignut i on postoji, odredjene su strane koje ce ucestvovati u toj fizickoj demarkaciji", rekao je Trajkovski. "Tu ima jedna interesantna situacija. De fakto, iako je Jugoslavija jedna od strana dogovora, ona ne kontrolise deo svoje granice, i ocekujemo da ce, uz posredovanje medjunarodne zajednice, ukljucujuci tu UNMIK i KFOR, poceti fizicka demarkacija", naveo je Trajkovski

SVETI ARHIJEREJSKI SABOR SRPSKE PRAVOSLAVNE CRKVE

SAOPSTENJE ZA JAVNOST

SA REDOVNOG ZASEDANJA SVETOG ARHIJEREJSKOG SABORA SRPSKE PRAVOSLAVNE CRKVE ODRZANOG U BEOGRADU, OD 23. DO 31. MAJA 2002. GODINE

U Patrijarsijskom dvoru u Beogradu, pod predsednistvom NJegove Svetosti Patrijarha srpskog Pavla uz ucesce svih Arhijereja, odrzano je, od 23. do 31. maja 2002. godine, redovno zasedanje Svetog Arhijerejskog Sabora Srpske Pravoslavne Crkve.

Saborski Oci su u nedelju 26. maja, na celu sa NJegovom Svetoscu, uzeli ucesca u svenarodnom liturgijskom obelezavanju 750. godisnjice manastira Morace u samom manastiru, kome je, pored ostalih mnogobrojnih gostiju, prisustvovao i prestolonaslednik Aleksandar Karadjordjevic.

Sagledavsi odgovorno sveukupni zivot nase pomesne Crkve, kako u zemlji tako i u inostranstvu, Sabor je posebnu paznju posvetio pitanju reforme i unapredjenja crkvenog skolstva kao i pitanju veronauke u skolama. Sa radoscu pozdravljajuci vracanje veronauke u osnovne i srednje skole u Srbiji, Sabor je izrazio nadu da ce to uskoro biti uradjeno i u Crnoj Gori.

Nedavna poseta Arhiepiskopa atinskog Hristodula i Patrijarha aleksandrijskog Petra VII nasoj Crkvi, kao i druge uzajamne posete ove vrste, Sabor pozdravlja kao znak svepravoslavnog zajednistva i njegovog ukrepljenja, podrzavajuci i dijalog i susrete sa inoslavnim hriscanima, pripadnicima drugih religija i svim ljudima dobre volje.

Sabor je prihvatio i odobrio Nacrt sporazuma o vaspostavljanju crkvenog jedinstva koji su u Nisu, 17. maja ove godine, sacinile i potpisale odgovarajuce crkvene komisije iz Beograda i Skoplja, te sa molitvom i ljubavlju u Duhu Svetom ocekuje da to ucini i jerarhija Crkve u Makedoniji. To ce biti izuzetan doprinos jedinstvu i svedocenju Pravoslavlja u savremenom svetu i dogadjaj koji ocekuje sva punoca Pravoslavne Crkve.

Saboru nije izmakla iz vida ni nasusna potreba zastite i unapredjenja ljudskih i verskih prava i sloboda, kako kod nas tako i u celom svetu. U tom pogledu Sabor je stao na stanoviste da je neophodno uciniti sve kako bi se cuo glas Crkve u medjunarodnim ustanovama koje se bave zastitom tih prava. To na prvom mestu vazi za jos uvek ugrozena ne samo ljudska prava nego i osnovno pravo na zivot na prostoru Kosova i Metohije. U vezi sa tim Sabor je posebnu brigu posvetio prognanima i izbeglima sa prostora bivse Jugoslavije. Zato poziva jos jednom sve prognane i izbegle iz Bosne i Hercegovine i Hrvatske, a narocito one sa Kosova i Metohije, da se vrate na svoja ognjista, ocekujuci od nasih drzavnih organa i predstavnika medjunarodne zajednice da pomognu njihov povratak i stvore uslove potrebne za njihov normalan zivot.

Arhijerejski Sabor Srpske Pravoslavne Crkve pozdravlja sporazum o zajednickoj drzavi Srbiji i Crnoj Gori. Svojim izvornim jedinstvom i njegovom nerazorivoscu Crkva poziva sve na utvrđenje i sto skorije ustavno definisanje tog jedinstva u drzavnoj zajednici Srbije i Crne Gore, uz postovanje Bozijih i ljudskih zakona, kako u nasoj zemlji tako i u vaskolikom svetu. Nepotrebna trvenja i neodgovorna partijska nadgornjavanja samo vode narod u nove bede i ponizenja, sprecavajuci drzavu da se na zdrav nacin integrisu u medjunarodnu zajednicu i ometajuci duhovni, kulturni i ekonomski napredak nasega drustva.

U cilju usaglasavanja Ustava Srpske Pravoslavne Crkve sa kanonskim Predanjem Crkve, njegovog osavremenjivanja i sto delotvornijeg zajednickog ostvarivanja jevandjelske misije Crkve u savremenom svetu, Sabor je podstakao intenziviranje rada saborske Komisije i pojedinih zakonodavnih odbora na reviziji i dopuni kako opsteg Ustava nase pomesne Crkve tako i njenih Eparhija u Americi, Australiji i Zapadnoj Evropi.

Pri punom saznanju da se evropski i svetski kontekst u kome zivi savremeni svet posle americkog 11. septembra radikalno i dalekosezno promenio, Sabor podseca sve ljude dobre volje kako u Evropi tako i sirom sveta na nasusnu potrebu jedinstva ne prosto u ekonomskom i politickom pogledu nego prvenstveno na temeljima vecnih duhovnih i izvornih hriscanskih nacela.

Po upokojenju blazene uspomene episkopa sumadijskog Save, Sabor je za episkopa sumadijskog izabrao dosadasnjeg episkopa zapadnoamerickog Jovana. Namesto nedavno upokojenog episkopa Danila izabrao je za episkopa budimskog i administratora temisvarske eparhije episkopa Lukijana (Pantelica). Vikarnog episkopa budimljanskog Joanikija izabrao je za episkopa Eparhije budimljansko-niksicke, a episkopa Eparhije za Ameriku i Kanadu Novogracanicke mitropolije Longina postavio za administratora upraznjene Eparhije zapadnoamericke. Iz zdravstvenih razloga, episkopu zickom Stefanu Sabor je dodelio umirovljenog episkopa zahumsko-hercegovackog Atanasija na ispomoc, u svojstvu zamenika. Sveti Arhijerejski Sinod u novom sazivu imace sledeci sastav: Patrijarh srpski Pavle, predsednik; mitropolit crnogorsko-primorski Amfilohije i episkopi sabacko-valjevski Lavrentije, backi Irinej i vranjski Pahomije, clanovi.

SAOPSTENJE ZA JAVNOST

U organizaciji Saveznog sekretarijata za vere, u Etnografskom muzeju, od 4. do 7. juna, odrzace se tribine posvecene Kosovu i Metohiji. Tokom cetiri veceri za redom, u terminu od 18 do 21 cas, posle prikazivanja dokumentarnih filmova o zivotu Srba povratnika i onih koji su ostali da zive u juznoj srpskoj pokrajini, vodice se razgovori o aktuelnim problemima Kosova i Metohije.

O Kosovu i Metohiji kao stozeru srpske duhovnosti (4. jun), pravno-politickom aspektu kosovsko-methijskog problema i mogucnostima povratka (5. jun), ekonomskoj problematici Pokrajine (6. jun) i stradanju ljudi i svetinja (7. jun), govoricе:

- predstavnici Srpske pravoslavne crkve, drzave i Medjunarodne civilne misije na Kosovu i Metohiji;
- ucesnici kosovsko-metohijske stvarnosti (povratnici i prognanici);
- strucnjaci iz razlicitih oblasti koje se filmom aktualizuju, kao i kompetentne licnosti iz politickog i javnog zivota.

Svako od njih ce iz svoje oblasti delovanja pokusati da, sto je moguće celovitije, sagleda problem kao i mogucnosti za povratak prognanih.

Dane posvecene Kosovu i Metohiji u Etnografskom muzeju pratice Akcija prikupljanja knjiga za skolsku biblioteku u selu Osojane - srpskom selu u Metohiji u koje su se 10. avgusta prosle godine vratili prvi Srbi povratnici. Ova akcija trajace sedam dana (od 4. do 11. juna), a knjige ce se prikupljati u galeriji Etnografskog muzeja u vremenu od 10 do 17 sati.

INFORMATIVNA SLUZBA SAVEZNOG SEKRETARIJATA

REDZEPI: BEOGRAD MANIPULISE SRBIMA

Pec - Kosovski premijer Bajram Redzepi rekao je u utorak da je "tragicno sto u politickim pitanjima Beograd manipulise kosovskim Srbima", javlja pristinski Radio 21. Redzepi je izrazio spremnost Vlade da obezbedi uslove za integrisanje manjina u kosovsko drustvo i optimizam zato sto su poslanici kosovskog parlamenta prihvatili program rada kosovske vlade.

Govoreci na skupu o pomirenju zajednica, odrzanom u Peci pod motom "Da idemo napred", Redzepi je ponovio raniji stav da ce biti "premijer svih gradjana Kosova bez obzira na etnicku pripadnost". "Do sada su preduzimani ozbiljni koraci na stvaranju povoljne klime za sve na Kosovu. Vlada Kosova je zajedno sa lokalnom vlasцу preuzela obavezu za povratak pripadnika manjina, ne zaboravljajuci i povratak Albanaca u severni deo Mitrovice", rekao je Redzepi.

Na konferenciji o pomirenju zajednica na Kosovu, na kojoj ucestvuju predstavnici UNMIK, diplomate i kosovski politicki predstavnici, promovisan je program medjuetnickog dijaloga, mera za gradnju poverenja medju svim zajednicama, bezbednosti i slobode kretanja za sve, a posebno za kosovske Srbe.

RUGOVA ZA KOSOVO ZATRAZIO STATUS POSMATRACA U SE

Pristina - Predsednik Kosova Ibrahim Rugova zatražio je u utorak od delegacije Parlamentarne skupstine Saveta Evrope da predstavnicima te organizacije u Strazburu prenesu zahtev da Kosovo u njoj dobije status posmatraca. Predvodjena poslanikom nemackog parlamenta Helmutom Lipeltom, troclana delegacija SE boravi na Kosovu i prvog dana posete sastala se s predsednikom Pokrajine. "Lipelt je osvedocen prijatelj Kosova i vec duze se angazuje na pitanju Kosova", rekao je Rugova po okoncanju razgovora. Lipelt je rekao da je zadovoljan onim sto je od Rugove cuo o napretku na Kosovu, obecavsi nastavak podrške. "Posebno cemo se angazovati na razmatranju zahteva da Kosovo dobije status posamatraca u SE", rekao je Lipelt.

KOSOVSKA MITROVICA

Sef Misije UN na Kosovu Mihael Stajner izrazio je zadovoljstvo posetom severnom delu Kosovske Mitrovice gde je obisao policijsku stanicu UNMIK-a, kancelariju za lokalne zajednice i razgovarao sa poslanikom u kosovskom parlamentu Oliverom Ivanovicem. Stajner je u izjavi novinarima kazao da je cilj posete tom delu Mitrovice da vidi kako ljudi zive i kako radi policija sa cijim predstavnicima je i razgovarao.

PRISTINA

U najnovijoj anketi kosovskog Centra za migracije, 98 odsto ispitanika Albanaca izjavilo je da je univerzalno pravo svih gradjana da se vrata svojim kucama u Pokrajini.

***

Sef UNMIK-a Mihael Stajner posetio je administrativni prelaz kod sela Donje Jarinje, u opštini Leposavic, na administrativnoj liniji centralne Srbije i Kosova i Metohije i izjavio da ce do 15. juna granicni i poreski punktovi biti pomereni 600 metara unutar tampon zone prema centralnoj Srbiji.

***

Gradjani Kosova najvise veruju svojim bliznjima, a u zivotu im je najvaznije da budu slobodni, cak i vise nego da budu zaposleni, pokazuju rezultati ankete koju je sprovedla organizacija za ispitivanje javnog mnjenja Indeks Kosova. Istrazivanje je vrseno od 17. do 23. maja na teritoriji cele Pokrajine i u njemu je ucestvovalo oko 1.000 Albanaca starijih od 18 godina. Anketa se bavila najvaznijim zivotnim pitanjima i stepenom poverenja u institucije. Za 46,4 odsto ispitanih najznacajnije u zivotu je uvek biti slobodan, dok je 34,7 odsto odgovorilo da je najvaznije biti zaposlen. Slicne rezultate dala je i anketa koja je sprovedena odmah posle rata na Kosovu. Sto se tice poverenja, poslednje istrazivanje pokazuje da kosovski Albanci najvise veruju svojim bliznjima, zatim Kosovskoj policijskoj sluzbi, Kosovskom zastitnom korpusu, Parlamentu i Vladi.

Delegacija Skupštine Kosova u Londonu

LONDON - Delegacija Skupštine Kosova sastala se u Londonu sa ministrom u britanskom Forin Ofisu Denisom Maklejom i apelovala na kosovske azilante da se vrate kući. Kosovska delegacija boravila je prethodno tri dana u Severnoj Irskoj da bi se upoznala sa načinima primene demokratije u društvima pogodjenim međuetničkim sukobima. "Skupština je do sada dobro napredovala u uspostavljanju organa samouprave na Kosovu", rekao je Maklejn u četvrtak, posle susreta sa kosovskim parlamentarcima.

Pokrenuta istraga protiv bivšeg pripadnika Kosovskog zaštitnog korpusa

PRIZREN - Okružni javni tužilac u Prizrenu podigao je optužnicu protiv bivšeg rukovodioca Druge zone Kosovskog zaštitnog korpusa (KZK) Aljusa Salje, potvrdili su danas međunarodni predstavnici. Komandant multinacionalne brigade sektora Jug, nemački general Alojz Bah izjavio je da je Salja juče prebačen u istražni zatvor u Prizrenu. Salja je do juče bio u zatvoru u američkoj bazi Bondstil kod Uroševca. Istražne sudije su sa Saljom već tri puta razgovarale i, kazao je general Bah, "utvrđeno je da se on bavio kriminalnim radnjama i prema pripadnicima Kfora".

U GNJILANU ZAPLENJENO 20 TONA CIGARETA

Gnjilane - Policija UN saopstila je u sredu uveče da je u Gnjilanu otkrila fabriku za ilegalnu proizvodnju cigareta i da je zaplenila više od 20 tona cigareta. Portparol policije UN Derek Capel je u saopštenju precizirao da je "zaplenjeno 20 tona duvana i cigareta marke "marlboro". On nije, međutim, naveo druge detalje te akcije očekujući da budu otkriveni vlasnici te ilegalne fabrike.

INCIDENT U BOLNICI U KOSOVU POLJU

Kosovo Polje - Ruski pripadnici KFOR-a potvrdili su navode o ozbiljnom incidentu, koji se dogodio kada je grupa Albanaca u utorak usla u bolnicu u Kosovu Polju i krenula ka delu u kojem se leče Srbi, javlja agencija RIA "Novosti". Da ne bi izbila tuca, načelnik ruske bolnice je naredio pripadnicima KFOR-a da naprave zivi lanac između strana u konfliktu. Albanci su izvikivali uvredljive parole i pretnje na račun ruskih vojnika.

MULTIETNIČKA PIJACA BEZ SRBA

Kosovo Polje - U Kosovu Polju u četvrtak je svečano otvorena multietnička pijaca, ali bez prisustva Srba, koji su se protivili izgradnji pijace na mestu gde je 1999. u bombaskom napadu ubijeno 4, a ranjeno 8 Srba. Otvaranju su prisustvovali rukovodstvo albanske SO Kosovo Polje i predstavnici UNMIK i KFOR. Lider Srba u Kosovu Polju Svetislav Grujić izjavio je da je i pored protivljenja Srba UNMIK dao dozvolu opštinskim vlastima da izgrade pijacu na mestu gde su poginuli Srbi.

Devet Srba iz Srbije traži od UNMIK-a azil na Kosovu

PRISTINA - Devet Srba iz Srbije koji već nekoliko dana borave u dva srpska sela opštine Vucitran, zatražili su da im se obezbedi privremeni smestaj na Kosovu, uz obrazloženje da njihova zemlja i njena vlada nisu demokratizovani i jer se tamo osećaju ugroženi, saopstio je opštinski administrator UNMIK-a u Vucitrnu Desinon Lane. Lane je rekao da je skoro svih devet Srba smestjenih u selima Slatina i Grace visoko obrazovano i da tvrde da se na Kosovu osećaju dobro, prenosi pristinski dnevnik "Zeri".

EKSPLOZIJA U TETOVU

Skoplje - Snazna eksplozija u centru Tetova u četvrtak ujutro oštetila je 11 lokala i 2 kuće, saopšteno je u Skoplju. U 3:50 eksplozija je odjeknula u neposrednoj blizini Sarene dzamije, u centru Tetova. MUP Makedonije i predstavnici NATO izasli su na lice mesta i vrše istragu. Prema izjavama očevidaca, nepoznata osoba bacila je iz automobila u pokretu eksplozivnu napravu ispred stomatološke ordinacije "Saradent", čiji je vlasnik etnički Albanac.

OMBUDSMAN KOSOVA: PRISTUP ZATVORU ILI OSTAVKA

Pristina - Ombudsman na Kosovu Marek Antoni Novicki upozorio je Sefa UNMIK-a Mihaela Stajnera da će "ozbiljno razmotriti" ostavku na ovu funkciju ukoliko mu ne bude dozvoljen pristup zatvoru Dubrava kod Istoka.

U pismu koje je danas poslao Stajneru i podelio novinarima, Novicki navodi da je bio veoma iznenađen i zabrinut što njemu i osoblju njegove institucije nije dozvoljeno da pre dva dana posete 27 albanskih osuđenika koji već osam dana strajkuju gladju protestujući zbog oslobađanja osuđenika Albanaca premestjenih iz zatvora u Srbiji. Novicki ističe da saglasno uredbi broj 2000/38 ima pravo na "trenutan, direktan i poverljiv pristup bilo kome ko je pritvoren na Kosovu".

Iz Cacka stigao i treći konvoj pomoći Srpske pravoslavne crkve

KAKO ŽIVE SRBI U MELCIMA KOD GNJILANA

Melci, juna

Bila je već duboka noc kad je nedavno u Melce, kod Gnjilana, iz Cacka prispeo konvoj sa namirnicama koje je kao pomoć prikupila Srpska pravoslavna crkva. Iako je bilo kasno, kamione su dočekali doslovce svi mestani jer je to za njih bio događaj, posto od 1999. godine niti idu, niti im ko dolazi.

Seoce je po mnogo čemu jedinstveno. Starinom, svi žitelji potiču od jednog pretka, žive u 15 domaćinstava, kuća uz kuću, svi su Srbi, imaju petnaestoro dece i 15 krava. Izneli su posluženje, uz molbu da ostanemo sto duže kako bi se

siti ispricali.

- Svi dani su nam isti, ali opstajemo nekako. Uvece svako sedne uz svoju familiju, i gledamo televiziju - kaze Bogoljub Stajic (26) iz Melaca.

Radost u cekanju

To im je i jedina razonoda jer selo nema nijednu zajednicku ili drustvenu prostoriju, ni prodavnicu, seoski dom ili mesnu kancelariju. I pored teskobe ljudi su vezani za rodno ognjiste. Tako je Bogoljubov brat Ivica (25) posle agresije NATO godinu dana kao izbeglica ziveo u Krusevcu, ali posto nije mogao da nadje posao vratio se u Melce.

Od sve dece, trinaestoro ide u skolu u selo Gornje Kusce, udaljeno dva i po kilometra i to pesice. Te obaveze postedjeni su jedino Bogoljubovi naslednici, posto Marina ima tri i po, a Marko godinu i po dana.

Za proteklih dvanaest meseci tri puta su dobijali pomoc iz Cacka zbog cega su radosni jer im je to, kazu, mnogo olaksalo zivot.

G. Otasevic

JANJIC: BEZ PROMENE STAVA ALBANACA NEMA POVRATKA SRBA

Jagodina - Sabrat manastira Visoki Decani Sava Janjic ocenio je u subotu da "bez promene stava" Albanaca prema Srbima nece biti normalnog zivota, niti povratka Srba na Kosovo. "Ohrabruju promene u retorici medju albanskim liderima, ali na zalost, na terenu, jos ima ekscesnog ponasanja Albanaca, od skrnavljenja srpskih grobova i svetinja, do proterivanja Srba sa njihovih ognjista", rekao je Janjic. On je podsetio da su monasi u Visokim Decanima za vreme bombardovanja 1999. cuvali u svojim zgradama albanske civile "kako ne bi nastradali u ratnom vihoru".

"I pored toga, albanski celnici opstine Decani i dalje su prema nama agresivni, ne priznajući nam ni pravo na nasu imovinu, zeleci da na njoj prave svoje fabrike i zgrade", rekao je staresina Visokih Decana. On je rekao i da je u opstini Decani nekada zivelo vise od 700 Srba, a da danas u njoj zive samo 33 monaha tog manastira, dok je u Djakovici od 4.000 Srba ostalo samo 5 starica u dvoristu crkve Uspenja Presvete Bogorodice. On je naglasio da bi Albanci na Kosovu "morali da shvate da ne mogu da uspostave etnicki albansku drzavu na prostorima na kojima vise od 95 odsto kulture pripada srpskom narodu".

NOVICKI PRETI OSTAVKOM

Pristina -- Ombudsman na Kosovu Marek Antoni Novicki porucio je sefu UNMIK Mihaelu Stajneru da ce podneti ostavku ukoliko Stajner hitno ne preduzme zakonske mere i omoguci mu obilazak zatvora "Dubrave" kod Istoka. "Trazim od vas da trenutno preduzmete mere na primeni vladavine prava kako bih s dva saradnika izvrsio inspekciju zatvora i tako sproveo preuzete obaveze i nadleznosti. U slucaju da podrzite stav Uprave zatvora 'Dubrava', ozbiljno cu razmisliti da podnesem ostavku na funkciju", upozorava Novicki u pismu Stajneru. Novicki izrazava zabrinutost zbog odluke uprave zatvora da mu ne dozvoli pristup, pogotovo sto, prema Uredbi UNMIK, ima ovlascenja za direktan pristup bilo kojoj instituciji ili licu u vrsenju inspekcije. Novicki zeli da poseti taj zatvor jer su tamosnji zatvorenici nedavno stupili u strajk gladju. Iz zatvora su pre 20 dana uspela da pobegnu 2 zatvorenika.
